

Voorzitter: J. Visser (GroenLinks)

Namens de raad: C. Nieuwenhout (GroenLinks), K. Boogaard (PvdA), T. Rustebiel (D66), D. Brandenburg (SP), J. Boter (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), R. Bolle (CDA), R. Staijen (Stadspartij+100%Groningen), S. Bosch (Student&Stad), A. van Kesteren (PVV)

Namens het college: P. Broeksma (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Fonds energietransitie

00:15:13

Voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Welkom bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel Kaders en uitgangspunten Fonds energietransitie en gemeentelijke exploitatie duurzame energie, zoals het voorstel volledig geluid. We hebben geen insprekers en ongeveer tachtig minuten. Dat betekent dat we vier à vijf minuten spreektijd hebben per fractie. Daar moeten we ook een beetje op toezien, lijkt me. Wie van u mag ik als eerste het woord geven? Meneer Van Kesteren, PVV.

00:15:54

De heer Van Kesteren: Dat overkomt mij nooit, Voorzitter. U ziet er weer fantastisch uit, Voorzitter, om maar even mee te beginnen. Voorzitter, het feit dat veel inwoners in onze gemeente niet meer rond kunnen komen en zelfs in de armoede belanden, heeft te maken met de torenhoge vaste gemeentelijke lasten. Onlangs kwam er nog een energierekening van tweehonderd euro bij voor de studenten in de Sugar Homes, terwijl zij het al niet makkelijk hebben. Bedrijven, gezinnen, ouderen met AOW en een klein pensioen, het is triest om dat mee te moeten maken. Gemeentelijke belastingen worden voortdurend verhoogd en op voorzieningen wordt bezuinigd. Een duur ideologisch, obsessief klimaatbeleid en van het gas af wordt aan de inwoners opgedrongen met een verdubbeling van de energierekening als resultaat. Beleid dat inwoners de armoede in drijft, Voorzitter. Vergelijk de gemeente maar met een pyromaan die de boel in de hen steekt en daarna probeert te blussen. Het is onnodig een probleem veroorzaken om deze nadien dan te willen oplossen met subsidies. Voorzitter, dat is het paard achter de wagen spannen. Voorzitter, we moeten niet wegstijven van de realiteit, minder obsessief zijn in de klimaatambities en prioriteit geven aan sociaaleconomische en sociaalmaatschappelijke noden van onze inwoners. Daar is meer draagvlak voor. Het oplossen van sociaalmaatschappelijke of sociaaleconomische noden behoort ook tot de kerntaken van een gemeente. In het raadsvoorstel wordt echter geen oplossing gegeven, behalve dan dat de mensen maar moet besparen op energie. En dat in de constatering dat er sprake is van energiearmoede.

00:17:45

Voorzitter: Meneer Brandenburg heeft een vraag voor u.

00:17:52

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik neem het niet vaak voor deze wethouder op maar twaalf en half miljoen voor de armste inwoners van onze gemeente om hun woningen te isoleren

met hele lage rentes die ze makkelijk terugverdienen in hun energiekosten, is toch sociaaleconomisch beleid of niet?

00:18:12

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

00:18:13

De heer Van Kesteren: Dat is zeker, Voorzitter, sociaalmaatschappelijk beleid. Alleen, ik heb het wel eens vaker gezegd bij dit college: de dood of de gladiolen betekent dat ze de gladiolen - wat mij betreft - krijgen voor het feit dat ze een subsidie geven om de energierekening voor de inwoners te verlagen door de huizen te isoleren. Maar dan gaat men een stap verder en wil men iedereen van het gas af. En dat draagt er weer toe bij, Voorzitter, dat de energierekening wordt verdubbeld en dat is nu de dood om het even beeldend uit te drukken.

00:18:46

Voorzitter: Mevrouw Boogaard.

00:18:47

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, ik probeer heel goed te luisteren, maar begrijp ik het nu goed dat u vindt dat wij goed voor onze inwoners opkomen op het moment dat wij ze niet helpen om van de hogere gasrekening af te komen, waar wij als gemeente geen invloed op hebben?

00:19:04

De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik zeg heel duidelijk - en dat heb ik hier ook al vaker geventileerd - dat de gemeente een pluim verdient als ze inwoners helpen met subsidies om de woning te isoleren waardoor de energierekening verlaagd. Daar krijgen ze van mij regelmatig een pluim voor, maar niet voor een beleid waarbij inwoners gedwongen van het gas af moeten en vervolgens zien dat hun energierekening verdubbeld. Dat is waar wij grote problemen mee hebben en daar probeer ik aandacht voor te vragen.

00:19:39

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:19:40

De heer Bolle: Dank u wel. Dat is een helder verhaal van de heer Van Kesteren. Alleen is het voor mij niet helder of de PVV voor of tegen dit voorstel gaat stemmen.

00:19:51

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

00:19:52

De heer Van Kesteren: Dat houd ik nog even in het midden en houd de spanning erin. Ik ga verder. Het Fonds energietransitie wordt ingezet om de gemeente Groningen te industrialiseren met zon en wind. Voorzitter, er wordt gezegd: we moeten zuinig zijn op de openbare ruimte. Dat is voor mij inconsequent want als je die ruimte - waarop wij zuinig moeten zijn - volledig vol gaat zetten met windmolens en zonnepanelen, is er iets grondig mis. Het beleidsplan Zonnepanelen 2021-2025 waarbij er grootschalige zonnepanelen op het grondgebied van de gemeente Groningen worden ontwikkeld en geëxploiteerd, is in mijn

beleving geïnstitutionaliseerde en door de gemeente Groningen gesubsidieerde milieuverontreiniging die allesbehalve in het belang is van Groningen en zijn inwoners.

00:20:46

Voorzitter: U hebt nog een halve minuut.

00:20:47

De heer Van Kesteren: Dit linkse beleid, Voorzitter, heeft vaak en meestal en altijd - kan ik daarbij zeggen - het tegenovergestelde effect van wat men ermee beoogt. Tot zover. Dank u wel.

00:20:59

De heer Van Kesteren: Mooi binnen de tijd, meneer Van Kesteren. Mevrouw Boogaard, Partij van de Arbeid.

00:21:07

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, dank u wel. Ik wil wel even een ander geluid laat horen. Eindelijk spreken we over de oprichting van het Energietransitiefonds om met name de lagere inkomens financiële ruimte te geven mee te komen met de energietransitie en zo te kunnen besparen op hun energierekening. De PvdA is ook blij dat we vervroegd van start kunnen gaan door de reservering uit de algemene middelen en de gelden voor Groningen-Noord. We snappen dat een en ander nog de nodige voorbereiding vraagt, maar voor ons geldt: hoe sneller, hoe beter. Over het probleem van energiearmoede praten we al jaren.

00:21:37

Voorzitter: U hebt een vraag van de heer Van Kesteren.

00:21:39

De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik zou de woordvoerder van de Partij van Arbeid willen vragen of zo een fonds structureel is? Want door die energietransitie en van het gas af, blijft die energierekening heel hoog. De lasten nemen toe en de mensen betalen zich scheel aan energielasten. En dat wordt alleen maar slechter en de portemonnee is aan het eind van de maand leeg. Is dat fonds structureel?

00:22:04

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, hierin verschillen wij ontzettend van mening. Mijn mening is het een blijvend probleem is als we mensen aan het gas laten zitten in ongeïsoleerde huizen. De oplossing zit erin om de energierekening omlaag te brengen. Meneer Van Kesteren wil nog wat toelichten.

00:22:24

Voorzitter: Meneer Van Kesteren, nog één keer.

00:22:25

De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik heb heel duidelijk een verschil gemaakt. Het beleid waarmee je de woning isoleert komt ook uit een fonds en dat is prima, want dat verlaagt de energierekening. Maar van het gas af, zal de energierekening voor onze inwoners tot in lengte van jaren verdubbelen. Voorziet het fonds daar ook in? Is dat fonds structureel zodat we decennialang onze inwoners daarvan kunnen subsidiëren zodat ze niet een te hoge energierekening hebben?

00:22:56

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, ik kan hier een heel antwoord op gegeven, maar als bewoner van een gasloze woning kan ik u vertellen dat ik geen enkele subsidie nodig heb om iedere maand geld voor mijn energieleverancier te krijgen. Dus hier zijn we het gewoon over oneens.

00:23:07

De heer Van Kesteren: U heeft een...

00:23:08

Voorzitter: Nee, meneer Van Kesteren, u hebt twee keer de gelegenheid gehad. Dat is wel voldoende. *Mevrouw Boogaard,* vervolg uw betoog.

00:23:13

Mevrouw Boogaard: We praten al jaren over het probleem van energiearmoede, maar is nu urgenter dan ooit. Als gemeente Groningen hebben met onze eigen energieprojecten en sociaal eigendom een unieke kans om voor onze inwoners het verschil te maken, en een voorbeeld te stellen voor de rest van het land hoe je het als gemeenschap samen kunt verduurzamen en besparen. Na onze eerdere vragen hierover, zijn we ook blij om te zien dat het probleem van energiearmoede binnen de gemeente Groningen gedegen in kaart is gebracht, zodat we helder hebben waar we mee te maken hebben, hoe groot het probleem is en vooral ook waar dit met name speelt, zodat we bij de uitvoering straks gericht te werk kunnen gaan. Voor wat betreft de uitvoering is de PvdA nog altijd groot voorstander van een revolverend fonds. In het onderzoek is helder uiteengezet dat het ontbreken van de financiële en de mentale ruimte om de lange termijn voordelen boven de korte termijn te stellen, veel van onze inwoners belemmerd om de stap te kunnen maken, met een dreigende negatieve financiële en sociale spiraal tot gevolg. Wij zijn in staat om voor veel van onze inwoners deze spiraal te doorbreken door het geld wat we ter beschikking hebben slim in te zetten. Zoals ook gesteld, verdienen veel van deze investeringen zich vanzelf terug voor onze inwoners, dus ook met slimme leenconstructies rendeert het voor onze inwoners. Daarbij is wel van groot belang dat de gemeente zich rekenschap geeft van de geconstateerde problemen die spelen bij deze doelgroep en ze zich ervan bewust is dat dit dus een actieve houding vraagt om mensen te motiveren en te begeleiden richting de gewenste lagere energierekening. We zijn benieuwd hoe het college van plan is om dit te ondervangen. Kortom wij hebben er zin in en wat ons betreft gaan we morgen aan de slag.

00:24:46

Voorzitter: Meneer Boter heeft een vraag voor u.

00:24:48

De heer Boter: Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik dacht dat de PvdA ook nog wel even zou ingaan op wat bronnen waaruit blijkt dat het energiefonds gevuld gaat worden met zonneparken. Hoe kijkt de PvdA daar tegenaan?

00:25:01

Mevrouw Boogaard: Tegen het feit dat we het gaan vullen met de opbrengst van onze.... Daar kijkt de PvdA heel positief tegenaan. Dat is voor ons de ultieme vorm van sociale eigendom.

00:25:13

Voorzitter: Meneer Rebergen, heeft u een vraag of is dat voor woordvoering? U bent niet verstaanbaar want ik denk dat u uw microfoon nog moet inschakelen. Maar ik geloof dat meneer Van Zoelen ook nog een vraag voor mevrouw Boogaard had.

00:25:38

De heer Van Zoelen: In het onderzoek energiearmoede van de RUG wordt ook uiteen gezet waar de kans op energiearmoede het hoogst is. Dat is het hoogst onder de mensen die particulier en sociaal huren. Als ik kijk naar dit fonds, richt dit zich nu voornamelijk op particulier woningbezit. Denkt de PvdA dat er ook nog extra investeringen gedaan moeten worden om bijvoorbeeld ook die huurders te ontlasten?

00:26:03

Voorzitter: Mevrouw Boogaard.

00:26:04

Mevrouw Boogaard: Ik zou het een ontzettend goed idee vinden als we daar een manier op vinden hoe dat juridisch en financieel zou kunnen. Een aantal jaren geleden heb ik een motie ingediend die daarom vroeg om in Den Haag het voor elkaar te proberen te krijgen bij het puntensysteem te kijken naar de woonlasten in plaats van de huurprijzen, zodat dit woningeigenaren zou stimuleren om het energieverbruik naar omlaag te brengen omdat ze zo hogere huren kunnen vragen dan wanneer zij hele onduurzame woningen verduurzamen. Dat is er nog niet doorheen. De tijdsgeest is nu anders is. Wij hebben als partij ook de hoop dat dat soort regelingen ook landelijk tot stand kunnen komen. Maar op dit moment zie ik niet - en ik hoop u wel want dan ga ik direct in mee - hoe we huurders financieel kunnen steunen om die verduurzamingslag te maken als de woningeigenaren daar niet aan meewerken.

00:27:02

Voorzitter: Dat is een helder antwoord, lijkt mij meneer Van Zoelen. Meneer Rebergen, u had ook nog een vraag voor mevrouw Boogaard.

00:27:09

De heer Rebergen: Klopt Voorzitter. Ben ik goed te verstaan nu?

00:27:12

Voorzitter: Ja, uitstekend.

00:27:14

De heer Rebergen: Dank u wel. Ik had een vraag over het revolverend karakter van het fonds. Wij zijn daar op zich ook voor, maar zagen ook een knelpunt. Voor mensen in armoede die onderdeel uitmaken van die doelgroep, lijkt het ons wat ingewikkeld. Als we ondersteuning bieden aan die mensen, zeggen we: "Ga geen leningen aan en sluit geen contracten af die u later af moet betalen", maar bij dit zouden we dat wel doen. Hoe kijkt mevrouw Boogaard daar tegenaan?

00:27:47

Mevrouw Boogaard: Volgens mij is het heel simpel: die mensen betalen nu iedere maand tweehonderd euro aan hun energierekening en wij zeggen: "Je energierekening gaat naar

honderd euro en je moet vijftig euro in de maand aflossen." Volgens mij helpen we ze dan vijftig euro in de maand vooruit.

00:28:05

Voorzitter: Dank u wel. Wie voor de woordvoering? Meneer Rustebiel, D66.

00:28:11

De heer Rustebiel: Dank u wel, Voorzitter. D66 is heel erg enthousiast over dit voorstel, omdat wij een snelle energietransitie belangrijk vinden en die komt er niet als allerlei mensen niet mee kunnen komen. De overheid is nodig om mensen - die niet mee kunnen komen - bij te staan met hun verduurzaming en het energiefonds biedt daarvoor prachtige kansen. Het is ook heel goed dat de opbrengsten van de energieprojecten van de gemeente daarstraks in voort gaan vloeien. Tot die tijd hebben we een fonds wat een beetje gemankeerd is, omdat die tien miljoen specifiek voor drie wijken bestemd is. Dus voordat het fonds volledig gaat lopen, hebben we die energieprojecten nodig waar een groot deel van deze gemeenteraad trouwens tegen stemde, ook de partijen die nu enthousiast zijn over dit fonds. Wat ons betreft...

00:28:56

Voorzitter: Meneer Brandenburg reageert hier even op.

00:29:00

De heer Brandenburg: Voorzitter, je zou er ook aan kunnen denken om dat fonds op andere manieren te vullen, bijvoorbeeld door het inzetten van het rekeningresultaat waar D66 vorige keer niet voor was. Maar ook bijvoorbeeld door aanleg van zonnepanelen op particuliere daken middels een gemeentelijk energiebedrijf te financieren en die winsten terug... Hoe staat u daar tegenover? Of moet het alleen uit die twee grote projecten komen volgens D66?

00:29:25

Voorzitter: Meneer Rustebiel.

00:29:26

De heer Rustebiel: Nee, zeker niet! Ik constateer dat dat nu het geval is en als we kijken naar de schaal van die projecten, zullen dat ook wel de belangrijkste bronnen blijven. Al wat erbij kan komen is potentieel interessant en daar zitten wij niet dogmatisch in. Even over die positie van de inwoners: wij hebben daar wel zorgen over als het gaat om het coöperatieve gebeuren. Ik heb vorige keer hier wat gezegd over Buurtwarmte 050 die zich niet gehoord voelt door de gemeente. We hebben nu ook contact gehad met de corporatie van de MEER-dorpen, die echt graag willen participeren in gemeentelijke energieprojecten. En zij zeggen dat ze bij de gemeente op dit moment een beetje tegen een muur aanlopen omdat de gemeente vooral heel veel zelf wil doen, of zoals de gemeente het zelf zegt: [onhoorbaar 00:30:04]. Ik denk dat dat niet past bij de motie 'De kracht van lokaal' die wij hebben ingediend, waarbij we juist die lokale initiatieven een positie hebben willen geven in de energietransitie.

00:30:15

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

00:30:17

De heer Brandenburg: Even doorvragend hierop, want ook ik heb met deze mensen gesproken. Hoe ziet D66 dat dan? Vinden zij dat corporaties zich ook moeten kunnen inkopen in de gemeentelijke energieprojecten of moeten we een deel van dat fonds bestemd inzetten voor de omgeving? Welke oplossing ziet D66 daarvoor?

00:30:36

De heer Brandenburg: Het kan in principe beide. Ik constateer vooral nu dat het gesprek met de gemeenten moeizaam op gang komt. Als ik verwijs naar de moties - De kracht van lokaal en Lokaal profijt - die wij hebben ingediend, vinden wij het heel erg belangrijk dat mensen die een energieproject voor de omgeving hebben, daarvoor gecompenseerd worden door bijvoorbeeld dat Energiefonds. Nu lijkt het er vooral op de opbrengsten van deze energieprojecten allemaal in één grote pot gaan en herverdeeld worden over iedereen die in de gemeente woont. Daar zij wij fundamenteel tegen, omdat wij vinden dat omwonenden en corporaties een andere rol moeten spelen. Die corporaties zijn ook mooi want daarin hebben allerlei mensen zich verenigd. Die hebben al draagvlak en zich al verbonden rondom dit vraagstuk, dus laten we ook vooral ons best doen om die coöperaties een plek te geven in die gemeentelijke energietransitie waarin de gemeente op dit moment wel een heel grote broek aantrekt. Vanuit een regierol is dat goed en moet de overheid dat ook doen, maar het gemeentelijk energiebedrijf dreigt nu wel heel erg groot te worden.

00:31:36

De heer Brandenburg: Daar maken wij ons zorgen over en de geluiden die wij horen van de energiecoöperaties en lokale initiatieven, bevestigen dat ook. Ik zou heel graag van het college willen weten hoe zij de rol van die gebiedscoöperaties ziet. Hoe kijkt het college naar de uitvoering van die twee moties - Lokaal profijt en De kracht van lokaal - in deze discussie? We blijven dus die energiecöperaties nodig hebben. Daarnaast vinden wij het ook principieel belangrijk dat de macht en verantwoordelijkheid voor de energietransitie een beetje gespreid blijft, want anders zou de autoriteit Consumentenmarkt hier misschien ook nog wel eens een mening over kunnen hebben. Dus graag een reactie van het college hierop.

00:32:17

Voorzitter: Dan mevrouw Nieuwenhout, GroenLinks.

00:32:21

Mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. Ten eerste, dit is een unieke kans om een vliegwiel voor de energietransitie te maken. Hiermee helpen we aan de ene kant mensen uit de energiearmoede door hun energierekening flink te verlagen, en dat is volgens ons een hele nuttige besteding van de winsten uit de gemeentelijke exploitatie van grote hernieuwbare energieprojecten. Zo blijft het geld dubbel en dwars in de gemeenschap. Wij willen dus ten eerste graag herbevestigen dat wij zowel de vulling als de uitgavenkant van het fonds steunen. We hebben wel een paar concrete punten om mee te geven aan de wethouder. Ten eerste het tijdschap: we hebben een tabel gezien en we begrijpen dat het tijd kost om zo iets op poten te zetten. Maar we hopen heel erg dat het fonds voor komende winter al gebruikt kan worden voor inwoners om hun huis te verduurzamen. Nu staat er dus dat de uitwerking en Q2 plaatsvindt. Maar gezien het wel eens voorkomt dat gemeentelijke ambities niet gehaald worden en dingen toch later zijn, zouden we de wethouder willen

vragen om toe te zeggen zijn uiterste best te doen om te zorgen dat het fonds komend najaar al echt op vlieghoogte is om te worden ingezet, waarvoor het bedoeld is, met het kapitaal dat nu beschikbaar is.

00:33:39

Mevrouw Nieuwenhout: Dat de vulling voor de gemeentelijke exploitatie van hernieuwbare energieprojecten dan wat later komt, vinden we niet erg zolang er voor komende winter maar zoveel mogelijk muren, huizen en ramen geïsoleerd kunnen worden. Ten tweede, de brief gaat over twee verschillende maatregelen tegen energiearmoede. We zijn blij dat de wethouder alle maatregelen treft om die korte termijn tegemoetkoming zo snel mogelijk uit te betalen. Maar we willen graag benadrukken - en we weten dat het lokaal gedeeld wordt maar landelijk - dat energiearmoede aan de wortel moet worden aangepakt. Dus niet tweehonderd euro geven op een energierekening van honderden, maar er wel voor zorgen dat mensen daadwerkelijk in een goed geïsoleerd huis kunnen wonen, want alleen door echt te verduurzamen kunnen we de energiearmoede voorkomen.

00:34:31

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:34:32

De heer Bolle: Voorzitter, of ik heb het niet goed begrepen maar dit fonds is er toch niet alleen voor om de energiearmoede tegen te gaan? Dit fonds is er toch ook om het grote deel van de stad wat niet op het warmtenet kan worden aangesloten. Ongeveer vijftig procent van de huishoudens staat hybride aangemerkt, en moeten ook via het fonds hun huis gaan verduurzamen. Ik snap dat de focus nu even ligt op die energiearmoede, maar ik schrok even van die vijftig procent waarvan we nog geen idee hebben wat we daarmee moeten gaan doen, behalve dan het instellen van dit fonds.

00:35:08

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:35:11

Mevrouw Nieuwenhout: En het beter equiperen van het energieloket zodat die een beter advies kunnen geven. Maar dat is een beetje naast het punt dat ik hier probeer te maken, en dat is dat die tweehonderd euro een doekje voor het bloeden is en we in moeten zetten op structurele maatregelen, zowel in de wijken waar het warmtenet komt als in de andere wijken. Ik denk dat we dat met elkaar eens zijn. Dan over de concrete inzet van een subsidie lening of garantie: het idee om twintig miljoen hiervoor beschikbaar te maken, vinden wij op zich interessant. Maar de reden waarom een andere financiering vaak niet wil lukken bij deze gezinnen, is bijvoorbeeld vanwege BKR op schuldenproblematiek. Onze vraag is: kan zo'n soort garantiesysteem voor deze groep dan wel werken?

00:36:02

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:36:04

De heer Bolle: Nu wordt weer die koppeling gemaakt tussen een groep die niet zoveel geld heeft en dit fonds. Maar dit fonds is toch breder? Een deel van dit fonds - en dat zit er eigenlijk niet in - wordt gebruikt voor die energiearmoede en dat is die twee- en vierhonderd

euro. Maar het Fonds voor de energietransitie is toch veel breder? Het gaat er toch ook om dat als je in Helpman woont, niet zoveel geld hebt maar ook muur- of vloerisolatie wil, je bij dit fonds aan kan sluiten.

00:36:32

Voorzitter: Het punt is duidelijk. Mevrouw Nieuwenhout.

00:36:34

Mevrouw Nieuwenhout: Technisch gezien is het zo dat er tien miljoen in bepaalde wijken besteed moet worden. Verder zag ik in de brief ook staan dat het de bedoeling is dat dit beschikbaar wordt voor de mensen voor wie andere vormen van financiering - zoals de hypotheek ophogen of een persoonlijke lening afsluiten - niet mogelijk is. Dus op die manier kom je daar wel een beetje bij uit.

00:36:58

Voorzitter: Meneer Brandenburg ook op dit punt en daarna meneer Van Kesteren.

00:37:02

De heer Brandenburg: Voorzitter, we hadden ook dezelfde opgetrokken wenkbrauwen als GroenLinks toen we dit lazen. Alleen, ik heb een ambtenaar gebeld met de vraag hoe dit nu zit. Het is niet zo dat de gemeente voor inwoners garant gaat staan zodat zij bij een externe partij iets kunnen lenen. Nee, de gemeente brengt zelf twee miljoen in en kan daarmee aantrekkelijke rentes of leningen voor de gemeente lostrekken, waarmee er een groter bedrag beschikbaar komt wat de gemeente kan inzetten voor mensen die hiervoor in aanmerking komen. Daarmee is de zorg voor mijn partij in ieder geval weg, en ik denk die van GroenLinks toch ook wel.

00:37:38

Mevrouw Nieuwenhout: Dat klinkt als muziek in de oren. En dan is de vraag aan de wethouder daarmee ook op zich al beantwoord door de SP. Hartstikke mooi! Dat de, dat zien we dat!

00:37:49

Voorzitter: Het is mooi dat de SP antwoorden geeft voor de wethouder, maar meneer Van Kesteren had ook nog een vraag voor u.

00:37:56

De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik zou mevrouw Nieuwenhout willen vragen of het voor haar ook geruststellend is als bijvoorbeeld gezinnen die daar minder financiële draagkracht voor hebben, ook geholpen worden om hun huis te isoleren? Bent u dan tevreden of zegt u die mensen ook nog van het gas af moeten waardoor ze nog verder in de shit komen, om het zomaar eens oneerbiedig uit te drukken?

00:38:25

Voorzitter: Dat is dezelfde vraag als aan mevrouw Boogaard, begrijp ik. Mevrouw Nieuwenhout, misschien geeft u een vergelijkbaar antwoord.

00:38:30

Voorzitter: m het zo maar eens oneerbiedig uit te drukken? Het is dezelfde vraag als

mevrouw Boogaard begrijp ik, maar, mevrouw Nieuwenhout misschien dat u een vergelijkbaar antwoord geeft.

00:38:39

Mevrouw Nieuwenhout: Ja, een vergelijkbaar antwoord. Ik denk dat we sowieso voor structurele verduurzaming moeten gaan en tot hoever dat gaat, of dat van het gas af is of niet, is helemaal afhankelijk van de woning en de wijk. Dus daar kan ik nu geen antwoord op geven.

00:38:54

Voorzitter: Meneer Rustebiel, ook nog even op dit punt.

00:38:56

Mevrouw Nieuwenhout: Ik wil ook graag nog even mijn woordvoering afmaken. Mag het daarna ook even?

00:38:59

Voorzitter: Ik geef toe dat u wel erg onderbroken wordt, maar toch nog even en daarna geef ik u iets meer ruimte.

00:39:08

De heer Rustebiel: Dank u wel, Voorzitter. Hoe kijkt u er tegenaan hoe het college uw motie 'De kracht van lokaal' uitvoert, mevrouw Nieuwenhout? De indruk van D66 is dat het college vooral alles naar zich toetrekt en die lokale initiatieven helemaal niet ondersteund. Hoe gaat dat volgens u op dit moment? Hoe zou het beter kunnen?

00:39:27

Mevrouw Nieuwenhout: Voor de zonnepanelen is er volgens mij een duidelijk vastgesteld beleid: de grote parken worden door de gemeente ontwikkeld en de kleine voor 50 procent door lokale eigendom. Uit de parken die door de gemeente worden ontwikkeld, zal het geld naar dit fonds terugvloeien. Dat hebben we al een paar maanden geleden vastgesteld. Voor de windenergie wordt dat nog verder uitgewerkt, geloof ik, in samenspraak met de dorpen die een energiecoöperatie in oprichting hebben. Dat is de laatste informatie die ik heb, maar het is goed dat we daar binnenkort een keertje over bijgepraat worden. Ik ben op zich tevreden met hoe de wethouder dat stuk nu uitwerkt.

00:40:08

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout vervolgt haar betoog tot aan het einde.

00:40:12

Mevrouw Nieuwenhout: Heel fijn! Ik wilde nog wel graag de aandacht vragen van de wethouder dat deze plannen nu vanaf de tekentafel gemaakt zijn en wij hopen dat er echte verbinding wordt gemaakt met de mensen die hun huis dus moeten gaan verduurzamen. We zouden willen voorstellen om een burgerplatform of klankbord in te richten, om de plannen te toetsen bij de mensen bij wie het uiteindelijk terecht moet komen. Wij horen graag van de wethouder wat hij daarover denkt. Dan is er ook al een beetje discussie over of het nu alleen voor mensen met energiearmoede is of niet? Het lijkt ons belangrijk dat we focussen op de plek waar ook de meeste verduurzaming te bereiken is, en dat zijn de huizen met de lage energie labels. Alleen, om dat te bepalen heb je nu al een check nodig van een paar honderd euro, wat voor veel mensen ook al een hobbel kan zijn. Wij vroegen ons af of

die die paar honderd euro - voor het vaststellen van het energielabel en een energiebesparingsadvies - ook in de uitwerking van het fonds meegenomen kan worden en dus op één of andere manier ook gesubsidieerd kan worden. Tot slot, dit fonds is voor ons een grote wortel om te verduurzamen, maar sommige groepen in de maatschappij hebt ook een stok achter de deur nodig. Dan hebben we het bijvoorbeeld over de particuliere verhuur, wat vandaag ook in het nieuws was vanwege die tweehonderd euro voor een containerwoning. De particuliere verhuur is de grote achterblijver van de verduurzaming van woningen. Wij vragen de wethouder of hij in combinatie met de wethouder Wonen, zou kunnen kijken of er ook dwingende instrumenten zijn die particuliere verhuurders aan het verduurzamen kunnen krijgen. Want bij deze groep huurders komt dus de hogere energierekening bovenop de ook al hoge woonlasten. Wij vragen ons af of de mogelijkheid bestaat dat er geen verhuurdersheffing meer is voor panden met energielabel F en G? En daar zou ik het bij willen laten.

00:42:19

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Nieuwenhout. Zijn dit vragen?

00:42:21

De heer Boter: Vragen.

00:42:22

Voorzitter: Daarna krijgt Steven Bosch het woord want die had al eerder zijn vinger opgestoken voor een woordvoering of niet? Meneer Boter, u had nog een vraag.

00:42:31

De heer Boter: Mag ik nog één vraag stellen over die particuliere verhuurders? Diegene die in dat huis woont, lijdt dan mogelijk aan energiearmoede en krijgt die maatregelen niet. Kan die particuliere verhuurder dan ook een beroep doen op het Energietransitiefonds? Daarmee maak je het in ieder geval mogelijk dat de woonlasten dalen. Mogelijk zijn die kosten ook relatief hoger omdat ze in een monumentaal pand zitten of whatever.

00:42:55

Mevrouw Nieuwenhout: Wat mij betreft is dit iets wat de wethouder verder moet uitwerken. Wij constateren alleen dat dit een groep is die enorm achterloopt en willen daar graag maatregelen voor zien. Wortels en stokken.

00:43:08

De heer Boter: Ik vroeg het aan u en niet aan de wethouder.

00:43:09

Voorzitter: Ik begrijp dat het antwoord is dat de wethouder hierop ingaat. Meneer Van Zoelen, u had ook nog een vraag.

00:43:19

De heer Van Zoelen: Ik had ook nog een vraag: geldt dit ook voor de woningbouwcorporaties? Ook daar zie je veel mensen waarvan de woning nog steeds niet is verduurzaamd. In het onderzoek van de RUG zie je ook terug dat juist in die specifieke groep veel energiearmoede zit. Moet diezelfde oproep ook niet voor de woningcorporaties gelden richting wethouder toe?

00:43:43

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:43:45

Mevrouw Nieuwenhout: Deels kan ik daarin meegaan, want wij zien ook dat daar ook nog veel energiearmoede heerst. Wel is het zo dat we met de prestatieafspraken iets meer duidelijkheid hebben over het verbeteren van de energieprestaties van woningen. Maar we zijn het wel met u eens dat het ook belangrijk is om te kijken hoe de gemeente eventueel kan helpen bij de corporaties om te verduurzamen. Dat is ook een enorme opgave. Hoe dat precies zou moeten, zou ik weer naar de wethouder kijken om dat verder uit te zoeken voor ons.

00:44:18

Voorzitter: Dank u wel. Wij gaan over naar de volgende woordvoerder en dat is meneer Bosch van Student en Stad. Ga uw gang.

00:44:25

De heer Bosch: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst, hartstikke goed dat we op deze manier ons best gaan doen om huizen te verduurzamen, aan de ene kant voor de energietransitie en aan de andere kant om die belachelijk hoge energierekeningen die mensen steeds meer krijgen, te verlagen. De Sugar Homes werd al even aangehaald waar de energierekening van tachtig naar tweehonderdtachtig euro gaat - onlangs in het nieuws - en dat zijn zaken die we helaas veel vaker gaan horen de komende tijd. En dat wil niemand. Dit fonds is goed en is een opzet naar, maar de vraag die we ons moeten stellen is: naar wie gaat dit geld? Aan de ene kant wil je dat het geld zoveel mogelijk terecht komt bij de mensen met een hoge energiequote. We zien in het rapport dat er drie tot vier procent van de huiseigenaren een energiequote hebben van acht procent, en dus acht procent van de maandelijkse lasten kwijt zijn. Maar één tot twee procent - van de eigenaren hier in de stad - is meer dan tien procent van hun maandelijkse lasten kwijt. Dat betekent dat er maar een hele kleine groep eigenaren het daadwerkelijk moeite heeft met hun energielasten.

00:45:45

De heer Bosch: Daarnaast is er ook nog een landelijk Warmtefonds voor eigenaren. Dat betekent dat als wij dit zo in gaan delen, dit vooral bij huiseigenaren terecht gaat komen. Student en Stad is erg bang dat het niet bij de juiste groep terecht komt. ik heb ook ambtelijk nagevraagd hoe groot de groep is die niet in aanmerking komt voor dat landelijke Warmtefonds maar wel een hogere energiequote hebben. Maar die cijfers zijn op dit moment niet bekend. We zetten iets in, waar weten niet hoeveel potentiële mensen hiervoor in aanmerking komen. Die informatie is er nog niet. En dat vinden wij toch lastig, want wij sluiten ons volledig aan bij het laatste pleidooi dat er voor de verhuurders een stok achter de deur moeten komen, of in ieder geval een constructief goed plan waardoor verhuurders een prikkel krijgen om hun huizen te verduurzamen. Er zijn heel veel panden in onze stad waar het nog waait als je de ramen dicht hebt. Veel studentenhuizen met heel veel huurders en daar moeten we wat aan doen.

00:46:47

Voorzitter: Meneer Brandenbarg heeft een vraag voor u.

00:46:49

De heer Brandenburg: Hoe ver wil Student en Stad met die stok gaan? Hoe dik moet die stok zijn? Zou je ook bijvoorbeeld tegen grote pandjeseigenaren die hun panden niet isoleren moeten zeggen: "U verliest uw kamerverhuurvergunning en de gemeente neemt de panden over?"

00:47:07

De heer Bosch: We zitten nog steeds te wachten op de gemeente die de panden overneemt. Er worden nu heel weinig meldingen gedaan omdat mensen bang zijn om hun kamer kwijt te raken. Als we kunnen verzekeren dat de panden niet verloren gaan en studenten niet op straat komen te staan, vinden wij dat - nadat er heel veel stappen zijn doorlopen - een prima manier om als stok te hebben. Afsluitend is de kern dat wij bang zijn dat dit geld terecht komt bij een groep die het niet nodig heeft en waarvoor landelijk al veel geregeld is. Wij hopen dat dit terecht gaat komen bij de mensen met een hoge energiequote en dat zijn over het algemeen toch vaak huurders.

00:47:58

Voorzitter: Helder betoog. Dank u wel. Meneer Van Zoelen, een vraag of woordvoering?

00:48:02

De heer Van Zoelen: Woordvoering als dat kan.

00:48:04

De heer Bolle: Mag ik dan nog een vraag stellen?

00:48:06

Voorzitter: Jazeker mag u nog een vraag stellen.

00:48:08

De heer Bolle: Wat fijn! Aan de ene kant snap ik het pleidooi wel van de heer Bosch, maar aan de andere kant gaat dit fonds om de energietransitie. Zijn we bezig met het voeren van inkomenspolitiek via dit fonds of zijn we bezig om met dit fonds zoveel mogelijk mensen te helpen die uiteindelijk minder CO2 uitstoten? Dat is de vraag, want ik hoor meneer Bosch het meer als een inkomensding benaderen dan als een Energietransitiefonds.

00:48:43

Voorzitter: Meneer Bosch.

00:48:45

De heer Bolle: Voorzitter, ik denk dat het één het ander niet uitsluit. Maar op het moment dat je iets als een Energietransitiefonds zit, vindt Student en Stad dat daar een prikkel in moet zitten die de lasten eerlijk verdeeld en ervoor zorgt dat het gaat naar de mensen die heel veel geld kwijt zijn aan energielasten.

00:49:10

Voorzitter: Meneer Van Zoelen voor woordvoering, ga uw gang.

00:49:14

De heer Van Zoelen: Ik kan me voor een heel groot deel helemaal aansluiten bij Student en Stad, want uit onderzoek naar energiearmoede uitgevoerd door de RUG blijkt dat de grootste kans op armoede - of die energiequote waaraan meneer Bosch refereert - zit bij

huishoudens die sociaal of particulier huren. Ook het trieste voorbeeld vandaag in de berichtgeving van RTV Noord: tweehonderdvijftig internationale studenten die opeens tweehonderd euro extra op hun energierekening krijgen. En dat niet alleen bij internationale studenten zo, maar ook sociale en private of mensen die niet in aanmerking voor een sociale woning, zullen er klappen vallen. Gelukkig is er straks een compensatie vanuit het Rijk door de energiebelasting te verlagen. Dat helpt allemaal wel iets, maar er moet ook structureel iets aan gedaan worden. In die lijn kan ik de heer Bosch volgen. Daarnaast zijn wij ook van mening dat je moet inzetten op energietransitie voor woningeigenaren. Alle beetjes helpen en overall moet je een slag proberen te slaan.

00:50:21

De heer Van Zoelen: Daarin kan dit fonds helpen en die tien en half miljoen euro vanuit het Rijk is voor dat doel geormerkt. Dan is het ook wel goed dat dat daaraan besteed wordt. Alleen, volgens mij zit er ook een stukje cofinanciering bij die twee miljoen. Maar ik vraag me af: als wij als gemeente geld erbij doen, moet je dan ook niet die hele groep betrekken? Dus inzetten daar waar op die energiearmoede de klappen echt vallen. Er zijn prestatieafspraken met woningcorporaties waardoor een huurder tochtstrips kan vragen. Alleen, zij zullen dan te maken krijgen met een huurverhoging. Zulke mogelijkheden zijn er al, maar je zou willen dat je met dat fonds die huurcompensatie gecompenseerd krijgt. Wij zijn benieuw of het fond breder getrokken kan worden, richting daar waar de klappen gaan vallen. Op de huizenmarkt zijn er het afgelopen jaar ook vreemde dingen gebeurd. Er zijn mensen die niet makkelijk kunnen lenen of hun huis kunnen verduurzamen, maar die huizen zijn in een jaar bijvoorbeeld zeventigduizend euro extra waard geworden. Daar zouden ook weer extra mogelijkheden kunnen zijn om dingen te financieren. Wij willen de wethouder ook vragen - net zoals mevrouw Nieuwenhout ook stelde - of dit fonds breder getrokken kan worden?

00:51:52

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Zoelen. Meneer Rebergen ChristenUnie.

00:51:59

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, wij zijn enthousiast over de plannen voor het Energiefonds. Zorgen voor mensen in een kwetsbare situatie is - wat ons betreft - een opdracht van de gemeente. Daarnaast willen we de energietransitie verder brengen. De gevolgen van energiearmoede staan duidelijk verwoord en hoef ik niet herhalen. We vinden wel dat alle bewoners - die daartoe zelf niet in staat zijn - door dit fonds in staat moeten worden gesteld om mee te doen en te worden ontzorgd. In het stuk dat het vooral bedoeld is voor mensen die een woning gekocht hebben van de corporatie, maar wat ons betreft geldt het voor alle mensen die daartoe niet in staat zijn. Graag hierop een reactie van het college. Verder vinden we het goed dat er aandacht is voor de Vve - de Vereniging voor Eigenaren - en mogelijk bereiken we daarmee ook een andere doelgroep. De mogelijkheden die we hebben om de middelen in te zetten zijn subsidie als lening of als garantie. We snappen de redenering in het voorstel om te kiezen voor een garantie voor die huishoudens die niet op een andere manier geld kunnen lenen.

00:53:05

De heer Rebergen: Aangegeven is dat de besparing op de energielasten vaak gelijk of hoger

zal zijn dan een maandelijkse aflossing van een lening. Wat ik net in mijn vragen al probeerde duidelijk te maken maar nog even wil verduidelijken is dat de mensen die in armoede leven te maken kunnen krijgen meer te maken kunnen krijgen met een onoverzichtelijke situatie van financiën. Aan de ene kant adviseren we ze om geen lening aan te gaan, dus hoe gaan we ervoor zorgen dat ze wel het overzicht blijven behouden in financiën? Moeten we toch niet overwegen om in de vorm van een subsidie hierin een bijdrage te verstrekken? Graag een reactie van het college hierop. We denken dat het goed is om bij de verdere uitwerking woningcorporaties te betrekken. We begrijpen ook dat het opstellen van voorwaarden en spelregels tijd vraagt en dat moet ook zorgvuldig gebeuren. Maar we zien wel - en dat zei mevrouw Nieuwenhout ook al - graag het voorstel rond de zomer tegemoet. Voor wat betreft het energielabel, sluiten we graag aan bij de vragen die mevrouw Nieuwenhout daarover stelde. Tot zover.

00:54:13

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van Zoelen heeft een vraag voor u.

00:54:17

De heer Van Zoelen: Dank, Voorzitter. Begrijp ik daaruit dat de ChristenUnie ook wel geïnteresseerd is om naar huurders te kijken en die vraag dan ook bij de wethouder neerlegt?

00:54:25

De heer Rebergen: Het punt van huurders is een lastige. Daar hebben we het al eens vaker met elkaar over gehad. Maar als er mogelijkheden zijn om te zorgen dat ook eigenaren van panden mee doen in de energietransitie, zullen we moeten kijken naar welke oplossingen er mogelijk zijn om eventueel ook daar het fonds voor in te zetten.

00:54:54

Voorzitter: Dank u. Meneer Brandenburg, SP.

00:54:57

De heer Brandenburg: Dank Voorzitter. Ik zal het kort houden vanavond. Eindelijk dat fonds! Er is al veel over gezegd en volgens mij zijn we het er allemaal over eens dat het aantal huizen wat nog onvoldoende geïsoleerd is, veel te groot is. Met de stijgende energieprijzen hoeven we daar niet lang met elkaar over te praten en is het wenselijk om die allemaal zo snel, zo goed en zo veel mogelijk te isoleren. We zijn blij dat er zo'n twaalf en half miljoen in eerste instantie in dat fonds lijkt te zitten. Dat lijkt natuurlijk veel geld, maar dat is ook vrij snel op als je wat woningen gaat isoleren. We zijn wel positief over de mogelijkheden om daar meer geld van te maken. Er had ook meer geld kunnen inzitten als deze gemeenteraad dat had gewild en daarvoor het rekeningresultaat had ingezet, zoals de SP dat destijds voorstelde. Maar goed het fonds is er, en we moeten ook niet meteen alles willen. Het fonds wordt gevuld door de gemeentelijke energieprojecten en dan krijgen we eindelijk ook dat gemeentelijk energiebedrijf waar wij al sinds het begin van deze eeuw ongeveer om vragen en om staan te springen. Wij zijn dan ook een groot voorstander van dat dat gemeentelijk en sociaal geëxploiteerd wordt, maar vinden daarbij ook dat er extra aandacht moet zijn voor de mensen die dit in hun directe omgeving hebben. Een substantieel deel hiervan moet direct terug naar de omgeving en de inwoners moeten daarover vooral zelf ook zeggenschap hebben hoe ze dat inzetten. Nu wij zo'n gemeentelijk exploitatiemaatschappij/energiebedrijf

hebben, vinden wij dat je dit nog wat verder door kan pakken. Wij vinden ook nog steeds dat er gemeenten...

00:57:03

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:57:05

De heer Bolle: Ik snap het niet zo goed. Als je dat geld zoveel mogelijk in die wijk, straat of buurt weer terug laat vloeien en niet in het energiefonds, haal je toch die voeding uit dat fonds?

00:57:19

De heer Brandenburg: Nee, ik zie niet zoveel mogelijk. Ik zei dat er ook aandacht moet zijn voor de mensen die dat direct in hun omgeving hebben en die moeten voor een deel ook extra gecompenseerd worden. Een gemiddelde windmolen levert dertig jaar lang hartstikke veel geld op. Als daar een deel van ingezet wordt voor de mensen die dat voor hun deur hebben en de rest naar een gemeentelijk fonds vloeit, kunnen wij daar prima mee leven. Daar hebben we ook zeggenschap over op het moment dat we zo'n fonds hier met elkaar afspreken en kunnen wij daarover bepalen met elkaar.

00:57:51

Voorzitter: Mevrouw Boogaard heeft een vraag.

00:57:53

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, dat is toch precies wat we nu gaan doen. De winsten zijn hetgeen wat na de exploitatie nog overblijft en daar hoort de compensatie van de inwoners bij.

00:58:06

De heer Brandenburg: Ja, dat klopt.

00:58:08

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:58:10

De heer Van Zoelen: Dank, Voorzitter. We hebben het nu over een fonds over voornamelijk particuliere huiseigenaren en ik ben wel benieuwd naar het verhaal van de SP als het gaat over daar waar de grootste klap vallen, de huurders.

00:58:23

Voorzitter: Daar komt hij nog op, schat ik zo.

00:58:26

De heer Brandenburg: Ja, en ik zei net al dat er maar zesentwintig miljoen zit in dat fonds als we het helemaal oprekken met die tien procent garantiestelling. Natuurlijk moeten we het uiteindelijk ook voor huren inzet. Ik vind alleen wel dat er veel grote verhuurders in deze stad zijn die geld zat hebben om hun panden fatsoenlijk te isoleren en ik vind echt niet dat we die moeten gaan compenseren met gemeentelijke middelen. Die moeten we dwingen om dat te doen en anders gewoon met pek en veren de stad uit gooien.

00:59:00

De heer Van Zoelen: Voorzitter, mag ik...

00:59:01

Voorzitter: Meneer Van Zoelen, daar bent u ook voor zeker of niet?

00:59:04

De heer Van Zoelen: Die lijn kan ik volgen. Dat is zeker. Er wordt geld verdiend op die huurmarkt en dat moet je verduurzamen met een stok achter de deur. Zeker mee eens! Maar we weten - en de SP weet dat ook als geen ander - dat er bij de sociale huur en de woningcorporaties een enorme slag te slaan is. Die corporaties hebben niet altijd veel geld en dan is de vraag: zou je met zo'n Energiefonds ook de huurders kunnen compenseren of moeten daar onderzoeken naar gedaan worden?

00:59:35

De heer Brandenburg: We weten donders goed wat er nodig is. Die woningen moet goed geïsoleerd worden en als wij daar gemeentelijk geld voor beschikbaar moet stellen zodat corporaties kunnen doen, moeten we dat doen. Dat vindt de SP. Dat wou ik nog vertellen en wij vinden dat je het gemeentelijke energiebedrijf ook nog wel wat verder kunt oprekken door te kijken of we ook op de één of andere manier ook op de daken van particulieren, gemeente en woningcorporaties nog extra energie kunnen opwekken. Als laatste zouden wij nog willen toevoegen: stop met geld te stoppen in websites met tips voor mensen over hoe ze tochtstrips in hun brievenbus plakken en stop dat geld ook maar in dat Energiecompensatiefonds.

01:00:17

Voorzitter: Meneer Boter, heeft u een vraag of is het voor de woordvoering?

01:00:20

De heer Boter: Ik wou eerst nog een vraag stellen aan meneer Brandenburg en daarna wil ik wel een woordvoering doen. U zegt: "We leggen alle particuliere daken vol". En even los van dat energietraject, hoe gaan we daar geld uithalen want dan is dat geld ook voor de particuliere eigenaar van dat dak? Als het een particulier is, kan die daarmee zijn apotheek aflossen.

01:00:39

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

01:00:40

De heer Brandenburg: Er zijn ook genoeg mensen die niet zelf hun dak vol leggen met zonnepanelen of daar lening voor aangaan. Daar kan dit fonds bij helpen, hoewel we dat in eerste instantie vooral in isolatie zouden willen steken. Maar je zou ook gemeentelijk met een soort terugleenconstructie wel wat op daken kunnen leggen. Ik ben ook geen econoom, en doe hier maar suggesties zodat de wethouder daarmee aan de slag kan.

01:01:07

De heer Boter: Dan wou ik mijn woordvoering doen in de hoop dat we...

01:01:10

Voorzitter: Daar krijgt u nu de gelegenheid voor, meneer Boter.

01:01:11

De heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. En dan maar eens kijken of we met één euro de hele stad kunnen isoleren. Je weet maar nooit wat lukt als we niet economisch

denken. De VVD is in de basis niet een heel groot tegenstander van het Energietransitiefonds, want we zien ook wel dat er werkenden zijn die niet heel breed hebben, maar toch hoge huur moeten betalen dan wel een koopwoning hebben die ze maar net kunnen betalen. En als de woonlasten misschien ietwat stijgen de energielasten navenant of veel meer dalen, zodat de nettolasten wat lager worden en daar een fonds, algemene middelen of een Europese subsidie voor krijgt, lijkt ons dat prima. Dan vul je dat fonds met wat leningen en handig bankieren als gemeente - voor zover dat binnen de regels mag - zodat je een heel eind komt met dat budget. Waar wij wel heel veel moeite mee hebben, is dat dat uit zonneparken en windparken van de gemeente moet komen, want er zijn twee redenen waarom de VVD dat niet zo voor is. Bedrijven heb je om winst te maken en te bedrijven en je hebt de gemeente om voor de algemene belangen op te komen. Maar als een gemeente winst moet maken uit een zonnepark om budget te hebben om een Energietransitie fonds te vullen, gaat de gemeente iets doen wat je niet wil dat de gemeente gaat doen. Dat is de ene kant en de andere kant daarvan is dat als we dat gaan doen, betekent dit ook dat in de afweging van het ruimtelijke ordeningskader en algemeen belang dat een gemeente moet dienen, er een eigen belang voor de gemeente gaat komen zonne- en windmolenparken te moeten maken. Dat wordt een hele lastige afweging voor een omgeving om dan nog van de gemeente te verwachten dat het algemeen belang afgewogen moet worden.

01:02:45

Voorzitter: De overheid als bedrijf. Daar waren twee interrupties op van mevrouw Nieuwenhout en mevrouw Boogaard. Eerst mevrouw Nieuwenhout.

01:02:51

Mevrouw Nieuwenhout: Uiteraard kan u daar wat reactie vanuit de linkse hoek op verwachten. Ik wil eventjes in herinnering roepen dat gemeentelijke energiebedrijven in het grootste gedeelte van de vorige eeuw aan de orde van de dag waren en dat het wat ons betreft prima is om daar weer naar terug te keren. Maar wat uw grote zorgen nu vooral zijn, is dat de gemeente als een soort Chinese investeerder zo veel mogelijk panelen op een klein weilandje gaat proppen zonder enige compensatie voor de omwonenden. Maar daarvoor hebben wij als gemeenteraad toch ook heel duidelijke kaders afgesproken met z'n allen over hoe wij willen dat zonnepanelen en windmolens worden neergezet in onze gemeente. Dus gaat u nu uw eigen kracht tenietdoen als gemeenteraadslid?

01:03:38

De heer Boter: Nee, dat was ik niet van plan en vandaar dat ik ook hier een woordvoering houd. Want het is misschien niet iets wat gebeurt, maar wat erin het beleid staat. Het zit in je achterhoofd wel. Je hebt een ander belang en - ook al zet je dat in je beleid weg en worden het geen vierenveertig zonnepanelen maar tweeënveertig omdat je er nog een coniferen haag tussen kan zetten - dat belang zou je niet moeten hebben als gemeente. En je zou hetzelfde kunnen doen met een particulier bedrijf of energiecorporatie - waar meneer Rustebiel het over had - wat energie opwekt en daar in een vorm van afkomen afspraken over kunnen gemaakt worden. Dan heb je een veel duidelijkere scheiding tussen het realiseren en beheren van het zonnepark en het belang dat je erbij hebt.

01:04:16

Voorzitter: Ik had u wel gezien, meneer Van Zoelen, maar mevrouw Boogaard was voor u. Maar ga uw gang want u zit zo ongeduldig te wachten.

01:04:23

De heer Van Zoelen: Nee, mevrouw Boogaard mag voor mijn part eerst.

01:04:26

Voorzitter: Wat worden we toch weer beleefd. Mevrouw Boogaard.

01:04:29

Mevrouw Boogaard: Ik zit even te twifelen of het hierachter ook al niet gedeeltelijk gezegd is. U zegt dat de gemeente er niet is om winsten te maken, maar als we het nu eens anders formuleren: we maken geen winst, want al het geld wat overblijft na de kosten wordt direct weer geïnvesteerd. Wij zijn een soort van non-profit organisatie. Voor de projecten die we al hebben liggen, kunnen we zeggen dat we er geen winst op willen maar zullen de energieafnemers heel blij zijn dat wij goedkope stroom kunnen leveren. Volgens mij verzinnen we hier een leuke manier waarop we een niet-winstgevend bedrijf aan het vormen zijn.

01:05:06

Voorzitter: Meneer Boter.

01:05:08

De heer Boter: Nee, we noemen het corporatie en dan is het ook geen winst meer net als bij de Rabobank en een andere verzekeraar. Dat zal allemaal wel, maar uiteindelijk kan je er wel bedragen uithalen en blijf je een belang houden - even los wat het individuele belang van het park is - om die parken te ontwikkelen. Het punt wat daarbij zit, is dat je voor dat park ook nog wat budget nodig hebt om die omgeving goed in te regelen. Dat zal *Roodehaan* gelden en bij Lageland. Als je het sociaal wil doen, moet je ervoor zorgen dat die omgeving het acceptabel vindt en in die omgeving staan er genoeg huizen die niet geïsoleerd zijn, dus moet je op een manier daar eerst budget inzetten. Volgens mij moet je heel voorzichtig zijn in het vermengen van die belangen.

01:05:52

Voorzitter: Meneer Van Zoelen, ga uw gang.

01:05:54

De heer Van Zoelen: Uit het verhaal van de VVD maak ik op dat je - als het gaat om belangen - die zonneparken meer commercieel moet laten uitvoeren met het oogpunt op winst. Ik ben benieuwd dat als je dat doet, hoe de belangen voor natuur en dieren daarin zijn geborgd?

01:06:14

Voorzitter: Meneer Boter.

01:06:17

De heer Boter: Daar kan je een hele discussie over beginnen. Volgens mij hebben we eens een college van een partijgenoot van u gehad over wat het neerzetten van zonnepanelen allemaal met dieren doet en met de aarde die eronder zit. Ik laat dit even voor rekening van het college en neem ik dat belang nu even wat minder mee dan de andere belangen waar

we het over hebben. Dan is er nog één vraag of opmerking als het gaat om huurders: volgens mij is het best mogelijk als huurder om te verduurzamen met gelden die uit dat Energietransitiefonds komen. Dat is een verbetering voor de woning en zijn je lasten lager en je huur blijft gelijk. Dus in feite boer je de goede kant op. Klopt die redenering, college?

01:06:59

Voorzitter: Meneer Van Zoelen.

01:07:00

De heer Van Zoelen: Ik ben blij met de opmerking van de heer Boter dat dat fonds ook daarvoor gebruikt zou moeten worden, alleen de praktijk wijst uit dat woningcorporaties de huur wel verhogen. Hoe kijkt u daar tegenaan? Zou je dat fonds kunnen gebruiken om die huurverhoging te compenseren?

01:07:18

De heer Boter: Nee, dat lijkt me niet want het fonds is bedoeld voor de maatregelen die je gaat nemen: isolatie aan de ene kant en andere kant eventueel voor zonnepanelen als dat budget er al is, zoals de heer Brandenburg zei. Dus je gaat niet subsidiëren voor die huurverhoging, maar je zou wel kunnen kijken of die huurverhoging lager is dan de energielasten die je laat dalen en dan je er netto op vooruit.

01:07:40

Voorzitter: Had u nog meer punten, meneer Boter?

01:07:43

De heer Boter: Nee, dat was het.

01:07:44

Voorzitter: Dat is mooi. Dan heb ik meneer Staijen van de Stadspartij, ga uw gang.

01:07:54

De heer Staijen: Dank u. Ben ik te horen?

01:07:58

Voorzitter: Luid en duidelijk, meneer Staijen.

01:08:02

De heer Staijen: Dank u. Voorzitter, de energiearmoede is nu al een groot probleem bij een heel groot aantal huishoudens en volgens het onderzoek van de RUG is de verwachting dat dat aantal in de komende jaren waarschijnlijk zal verdubbelen. Omdat dit ook meestal huishoudens zijn die al op of net boven de armoedegrens leven, is er niet veel uitzicht op dat ze zonder financiële hulp op enige wijze mee kunnen doen aan de energietransitie en verduurzaming en raken ze steeds verderop. Dit treft zowel de eigenaren van vooral de goedkope koopwoningen -dikwijls nog van de corporaties gekocht - maar ook een grote groep huurders in de wijken. Het nieuw op te richten fonds richt zich op deze groep voor het mogelijk te maken maatregelen te nemen op het gebied van energiebesparing, verduurzaming en isolatie. Dus niet specifiek door het voorkomen van energiearmoede door de te hoge tarieven - want daarvoor zijn er regelingen uit het Rijk - maar om ervoor te zorgen dat je minder gaat gas gaat gebruiken.

01:09:06

De heer Staijen: Door dit fonds wordt voorkomen dat ze door beide transities nog verderop raken. Voorzitter, de Stadspartij heeft al jaren aandacht gevraagd voor het voorkomen van een tweedeling in de samenleving, doordat een steeds groter groeiende groep huishoudens de middelen niet heeft en ook niet zou kunnen krijgen om mee te doen aan de verduurzaming. Daarom staan wij echt achter dit fonds. Bij de oprichting wordt dit fonds gevoed met twee miljoen uit de algemene reserve en met ruim tien miljoen vanuit volkshuisvesting. Mijn partij is nooit een voorstander van het steeds verder leegmaken van de algemene reserve, maar wij onderschrijven de noodzaak van dit fonds en denken we dat dit dan maar moet. Maar de latere aanvulling door exploitatiewinsten uit gemeentelijke zonne- en windparken, vinden wij nog een onzekerheid. Wat voor bedragen verwacht het college hieruit te winnen? Op welke termijn zullen die winsten beschikbaar komen? De opzet om de middelen uit dit fonds nu niet op subsidies in te zetten - want dat is een eenmalig gebruik - maar als een soort garantiekapitaal voor laagrentende leningen, kan je terugbetalen uit de besparing op energiekosten en dat houdt in dat het fonds zichzelf grotendeels in stand kan houden.

01:10:24

De heer Staijen: Maar toch zal er altijd een aanvulling nodig blijven. Wanneer komt er geld uit al die energieparken? Tot slot, mijn fractie is en blijft tegen de eenzijdige inzet in die drie wijken. We willen ook zo snel mogelijk een regeling uitgewerkt hebben die gemeentebreed wordt ingezet ter bestrijding van energiearmoede. We begrijpen dat het geld van het Rijk of van volkshuisvesting alleen maar naar die drie bewuste wijken gaat, maar de gemeente is veel groter en overal komt die energiearmoede voor. Tot zover. Dank u.

01:10:59

Voorzitter: Dank u wel, meneer Staijen. Tot slot, meneer Bolle.

01:11:02

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Wij zijn ook voorstander van dat Energietransitiefonds. Die twaalf en half miljoen klinkt op zich veel en als we het via leningen doen wordt het misschien dertig en half miljoen. Maar uiteindelijk is dat bijna niets als je kijkt naar het deel van de stad wat er van gebruik van zou moeten maken, wat dus niet op het warmtenet aangesloten kan worden en hybride zou moeten overgaan naar een andere vorm van energie. En dan is dat bedrag echt heel laag. Ik was in de veronderstelling dat dit het Energietransitiefonds was en niet Energiearmoedefonds. Ik ben wel heel benieuwd of dit ook het instrument wordt voor om al die mensen in de stad die voornamelijk aan de zuidkant wonen en zich niet kunnen aansluiten op het warmtenet, te helpen in de energietransitie. Ik snap de focus op de mensen die het het zwaarst hebben qua financiën, maar ik zou er ook wel over willen waken dat het geen inkomensfonds wordt. We moeten er ook voor zorgen dat die CO2-uitstoot naar beneden gaat en die doelen van 2035 halen. Voordat de heer Terence mij ernaar vraagt: de particuliere verhuurders - daar had mevrouw Nieuwenhout ook een punt over - zijn een hele grote groep. Ik denk dat je voor hen echt iets moet verzinnen om ervoor te zorgen dat ze meegaan in die energietransitie.

01:12:49

De heer Bolle: Dat kan je doen met een bril van die smeerlappen die een heleboel verdienen aan die huurders, dus die moet je niet teveel toegang geven tot dat fonds. Daar kan ik best

een eind in meegaan, maar je moet er wel voor zorgen dat het gaat gebeuren, want uiteindelijk hebben die huurders die daar inzitten het meeste last van. Dus ik was blij te horen dat GroenLinks in dit geval én een wortel én een stok wil. Dat is mooi! Dat waren mijn wensen en bedenkingen, Voorzitter.

01:13:23

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van Zoelen wil hier nog even op reageren.

01:13:29

De heer Van Zoelen: Ja, als ik het goed begrijp, trekt de heer Bolle nu twee dingen uit elkaar. Dus het fonds om CO2-uitstoot tegen te gaan - dus de energietransitie - en aan de andere kant de energiearmoede en in dit voorstel zijn die twee dingen bij elkaar gegooid en onderbouwen ze elkaar. Daarvoor moeten we inzetten op de laagste inkomens. Maar vindt het CDA ook dat er bijvoorbeeld specifiek iets gedaan moet worden aan energiearmoede, losstaand van de energietransitie?

01:13:56

De heer Bolle: Het antwoord op die laatste vraag is: ja, maar de focus lijkt nu heel erg op die energiearmoede te liggen, terwijl het gaat om de energietransitie. Voor een groot deel kan dat via het warmtenet, maar voor eenzelfde groot deel niet en moet het hybride. Je kan wel particuliere woningeigenaar zijn, maar dat betekent niet dat je een zak geld hebt, zomaar je hypotheek kan ophogen of dat je überhaupt die hogere lasten kan dragen. Dat zit wel vaker in de hoofden van mensen, maar is in de werkelijkheid toch vaak ietsje anders. Er zijn heel veel huishoudens met weinig geld die geholpen moeten worden, maar ook de middeninkomens die last hebben om zo'n energietransitie te maken. Haal maar eens even achtduizend euro voor het aanleggen van een warmtepomp die je moet aanleggen. Het moet allemaal wel renderen en dat duurt altijd een tijdje.

01:14:55

Voorzitter: Helder! Mevrouw Boogaard.

01:14:59

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, is de heer Bolle het met mij eens dat het juist om die groep gaat? Het is natuurlijk een beetje verwarrend omdat we het altijd over energiearmoede hebben, maar we hebben het hier over mensen die niet in staat zijn om zelf die transitie te financieren of dingen uit te zoeken. Die hebben ook ondersteuning nodig. Dus als je een goed inkomen hebt, een maximaal krediet afgesloten en geen hypotheekverhoging kan krijgen, kan je volgens mij ook in aanmerking komen om via dit fonds zo'n constructie te bedenken, want dan bent u ook niet kredietwaardig. Volgens mij zijn we vooral bezig om te zorgen dat al die mensen die het niet zelf kunnen financieren - om wat voor reden dan ook - in staat te stellen het toch te kunnen financieren en nu mee te kunnen komen.

01:15:51

Voorzitter: Meneer Bolle.

01:15:52

De heer Bolle: Voorzitter, als dat de insteek is dan betekent dit dat van die vijftig procent die nu als hybride aangemerkt staat, er een heleboel van wegvalt. Dan gaan we aan mensen

vragen of ze het niet op een andere manier kunnen financieren. En als dat kan, mag het niet via het Energietransitiefonds. Dat is denk ik net iets te rigide.

01:16:17

Voorzitter: Mevrouw Boogaard.

01:16:19

Mevrouw Boogaard: Als u in staat bent om het zelf via een particuliere lening of wat dan ook te financieren, is het voor die inwoner nog altijd rendabel. Dan lijkt het me een goed voorstel om eerst die mensen aan te pakken die niet in staat zijn om het zelf te financieren en om mensen te stimuleren die wel in staat zijn om die kansen te grijpen.

01:16:42

De heer Bolle: Ik snap dat de Partij van de Arbeid die mening is toegedaan, maar ik denk dat we dan echt wel een problemen gaan krijgen en we op inkomen aan het focussen zijn en niet zozeer meer op die energietransitie. Plus dan moet je een systeem optuigen waarin je als gemeente zelf de kredietwaardigheid van mensen moet toetsen die van het Energiefonds gebruik willen maken.

01:17:10

Voorzitter: Tot slot, mevrouw Boogaard.

01:17:11

Mevrouw Boogaard: Ik denk dat dit wel even een belangrijke opmerking is. We hebben het hier over leningen. Het is niet dat we zeggen: "U krijgt geld en u niet", maar wel: "U kunt de lening bij een ander krijgen, u niet en u helpen wij aan een lening." We vergroten het aandeel mensen wat in staat is om een lening af te sluiten waarmee zij geld kunnen besparen in de portemonnee.

01:17:34

Voorzitter: Nee, het punt van meneer Bolle was uitvoeringstechnisch.

01:17:36

De heer Bolle: Dat begrijp ik op zich, maar dat betekent de facto dat het hybride deel van de stad niet geholpen wordt. En ook al kunnen ze het zelf financieren, zullen ze de terugverdientijd te lang vinden. Zij zullen dan zeggen: "Mijn burens die net iets minder verdienen, kunnen een goedkope lening via de gemeente krijgen. Ik mag dat niet. Ik moet voor een hoger percentage gaan lenen en vind de terugverdientijd daardoor te lang. Ik wacht nog even af." Maar goed, ik hoor graag van het college hoe ze daarnaar kijken.

01:18:10

Voorzitter: Voor mij moet dat het doen. Mevrouw Nieuwenhout heeft nog één verduidelijkende vraag.

01:18:16

Mevrouw Nieuwenhout: Kan u als lokale partij misschien ook aan uw landelijke vrienden vragen om dit vanuit Den Haag te regelen? Heel veel gemeenten lopen er tegenaan dat de energietransitie niet lukt door allerlei dingen die in Den Haag niet goed geregeld zijn, zoals gebouw gebonden financiering. Dus kunt u dat alsjeblieft doen?

01:18:38

Voorzitter: Meneer Bolle, een aanmoediging.

01:18:43

De heer Bolle: Ik moet eventjes zuchten om geen flauwe of gemene opmerking te maken. Daar is het belangrijk genoeg voor om dat mee te nemen. Dat klopt.

01:18:56

Voorzitter: Goed zo. U was klaar met de woordvoering en dan zijn wij rond, dacht ik. Dan wil ik nu de wethouder de gelegenheid geven om te reageren op de gemaakte opmerkingen. Ga uw gang.

01:19:10

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. In één van de eerste opmerking die gemaakt werd door de PVV ging het over de verdubbeling van de energielasten en dat bijna iedereen daar last van heeft, ondanks de compensatie vanuit het Rijk voor de minima. Dit geeft de urgentie aan waarom we iets moeten doen ter voorkoming van een dreigende energiearmoede voor die kwetsbare groep die te weinig middelen heeft. U heeft dit ook kunnen lezen in de tussenrapportage van het onderzoek over de energiearmoede in onze stad. Die urgentie is helder en als gemeente hebben we daarin een actieve houding. We hebben: het energieloket, energiecoaches en wijkbijeenkomsten, zoals u in ons warmtetransitieplan heeft kunnen lezen. GroenLinks vraagt om het isoleren aan te pakken vanuit de wortel en daar zijn wij het helemaal mee eens.

01:20:18

Voorzitter: Meneer Van Kesteren heeft een vraag aan u.

01:20:21

De heer Van Kesteren: Voorzitter, aanpakken aan de wortel. Heeft u niet in de gaten dat het klimaatbeleid juist leidt tot armoede? De aanpak bij de wortel is er juist om die ambities bij te stellen. Ik noemde - voor GroenLinks zullen we dat straks bij de verkiezingen opmerken - het isoleren van de woningen de dood of de gladiolen, waardoor die energierekening wordt verlaagd. Maar de dood die daarop volgt voor GroenLinks is natuurlijk door drammen in de energietransitie waardoor de mensen verplicht van het gas af moeten en die rekening veel te hoog wordt.

01:20:54

Voorzitter: Kunt u tot een concrete vraag komen, meneer Van Kesteren?

01:20:56

De heer Van Kesteren: Kunt u zich dat nu niet voorstellen? Heeft u zich daar nooit eens in verdiept dat dat de oorzaak is van alle ellende die u hier de gemeente bezorgd?

01:21:07

Voorzitter: De wethouder.

01:21:08

De heer Broeksma: Ik probeer de vraag te destilleren. Het eerste antwoord is nee. Het tweede is ja. Het isoleren van woningen, verduurzamen van energie of het aansluiten op het warmtenet zijn allemaal gevallen waardoor de energierekening van huishoudens omlaaggaat. Het is de oplossing voor de dreigende energiecrisis. Ook als u zegt dat het

milieu u niets kan schelen, doe het dan voor het geld. We richten een Energietransitiefonds op, waarmee we verschillende dingen kunnen doen. Het kan een revolverend fonds worden, maar dat staat nog niet helemaal vast en wordt verder uitgewerkt. Het zou ook een subsidie kunnen zijn. Maar als je dat wat in die pot zit - daar reageer ik even op de ChristenUnie - uitgeeft aan subsidie ben je het snel kwijt en eenmaal uitgegeven komt het ook niet meer terug. Dat hoeft ook niet omdat je bespaart op energiekosten. Een deel houdt je zelf - en dat is iedereen gegund - maar een deel kan je ook weer gebruiken om die rekening af te lossen zodat een volgende huishoudens daar weer van kan profiteren. Voor het Volkhuysvestingsfonds zijn de regels anders en is er wel een deel voor subsidie mogelijk, maar wel enkel voor de PSV-wijken: Paddepoel, Selwerd en Vinkhuizen.

01:22:26

De heer Broeksma: GroenLinks vroeg naar het garantiesysteem en dankjewel, meneer Brandenburg, om dat uit te leggen. Die twee miljoen zou de gemeente kunnen gebruiken als garantstelling voor de banken. De gemeente kan vrijwel gratis lenen, wat betekent dat je een fonds van twintig miljoen zou kunnen krijgen. Maar ook dat moet worden terugbetaald en als je het dan als subsidie geeft, ben je het kwijt. En de bank zal vroeg of laat dat geleende geld ook willen terugzien. Dus daarom heeft het revolverende fonds allerlei voordelen. En dat is het beeld hoe wij er deels naar kijken. Het fonds moet gevuld worden. Het bijzondere van onze constellatie in Groningen is dat wij de gronden van Meerstad-Noord waarop we een groot zonnepark en de windmolens in Roodehaan willen exploiteren, zelf in bezit hebben. Dat betekent dat er van daaruit een structurele voeding is voor het fonds gedurende een aantal jaren. Over een aantal jaren zullen de eerste opbrengsten plaatsvinden en tot die tijd heeft het college voorgesteld - u heeft dat kunnen lezen bij de begrotingsbehandeling en waar u ook mee heeft ingestemd - om met twee miljoen te beginnen in de pot, naast die tien miljoen voor het Volkhuysvestingsfonds waaraan bepaalde regels vasthangen en we niet over de hele stad kunnen uitsmeren.

01:23:55

De heer Broeksma: Met die twee miljoen kunnen we wel doen wat we willen en voor de zomer willen we daarover een definitief voorstel geven. Wat betreft de opbrengsten van de zonne- en windparken, daar is het woord 'opbrengst' een misverstand en het is goed om dat even scherp te maken. We zijn met omwonenden in gesprek en de compensatie- en mitigatieopbrengsten gaan deels naar hen - zoals afgesproken - en deels naar de gemeente. Bij de Meerdorpen is er onlangs een energiecorporatie opgericht. We vragen daar de statuten van op en gemeente verzilverd dat. We zijn al jaren met de omwonenden in gesprek over de financiële participatie. Zowel bij Meerstad-Noord als bij Roodehaan zullen we werken met omgevingsovereenkomsten en dat doen we in lijn met de moties die u heeft aangenomen.

01:25:01

Voorzitter: Meneer Rustebiel.

01:25:04

De heer Rustebiel: Dank u, Voorzitter. De corporaties zijn in toenemende mate wat ontevreden over de rol die de gemeente speelt en volgens mij is compensatie en mitigatie wat anders dan participeren in een energieproject. Daarvoor heeft de gemeenteraad een

motie ingediend en gevraagd om het mogelijk te maken dat corporaties kunnen participeren in die projecten. Hoe ziet u de rol van die corporaties?

01:25:24

De heer Broeksma: Volgens mij heb ik dat net gezegd. Zowel met de omwonenden en corporaties van Meerstad als Roodehaan zijn we in gesprek over die financiële participatie.

01:25:35

Voorzitter: Meneer Rustebiel.

01:25:36

De heer Rustebiel: Misschien is het semantisch en dat zou mooi zijn, want dan zijn we snel klaar. Maar een compensatie en mitigatie is toch wat anders dan een lokaal eigendom en participeren in een energieproject zoals de raad u gevraagd heeft en zoals ook de bewoners nu aan de gemeente vragen.

01:25:58

De heer Broeksma: Daarom! Compensatie en mitigatie reken ik niet bij de opbrengsten maar eerder bij de kosten. Die opbrengsten zijn voor de financiële participanten en dat zullen de gemeente en de lokale energiecorporaties zijn. Als dat semantisch is, dan is het voor mij helder genoeg. Het gaat over alles wat u in de motie ook heeft aangegeven. De VVD gaf wat aan over de voeding van het fonds: we willen niet dat de gemeentelijke exploitatie van die zonne- en windparken dient als voeding voor het fonds omdat dat tot een belangenconflict kan leiden. Ik geef u in ieder geval aan dat u als raad daar zelf bij bent. Wij zijn het en u, de raad van dan - want er zijn verkiezingen tussendoor - gaat daarover. Ik begrijp niet goed dat u liever die winsten wil weggeven aan een commerciële partij. Wij kunnen niet commercieel zijn. Elke opbrengst komt in de pot van de gemeente en u als gemeenteraad gaat daarover. Elk jaar maakt u een begroting en rekening en geeft u dat uit. U gaat daar zelf over. Tot zover over de incidenteel voeding van twee miljoen en tien en half miljoen met voorwaarden eraan.

01:27:21

De heer Broeksma: De Stadspartij vraagt wanneer de opbrengsten uit de zonne- en windparken komen? Wanneer die parken - na aanleg - gaan renderen, zal nog wel een tijdje duren. Daarom doen wij het voorstel om nu alvast geld in de pot te doen zodat we los kunnen. De urgentie wordt door velen van u beseft, ook door het college. Het CDA vraagt wie kan daarvan kan profiteren? Dat is iedereen die in die energietransitie wil meedoen. Het Energietransitiefonds komt vooral terecht bij de eigenaren van woningen, zowel corporaties als particulieren. Als je naar het onderzoek over de energiearmoede kijkt, kiezen wij niet prioritair voor die rijke eigenaren, want die maken hun woning beter waardoor die ook in waarde stijgt en heeft een comfortabeler huis. We denken dat veel particuliere eigenaren voldoende middelen hebben om zelf die energietransitie - door isoleren en aanschaffen van zonnepanelen - vorm te geven. Heel veel mensen doen dat al. Onze grootste zorg gaat uit - en daar is het Energietransitiefonds ook voor bedoeld - naar die particuliere eigenaren die de middelen niet hebben om de stijgende energieprijzen te kunnen counteren, omdat ze niet of onvoldoende kunnen lenen of de middelen er niet toe hebben.

01:28:57

De heer Broeksma: Hoe graag ik ook iedereen zou willen helpen, kunnen we niet alles in één

keer oplossen. Dan kom ik bij de particuliere huurders die ook het slachtoffer kunnen worden. Een aantal partijen - en ook het college - vragen naar dwingende instrumenten - de wortel en de stok werd genoemd - om de particuliere verhuurder te dwingen om te verduurzamen zodat de huurder ook lagere energierekeningen kan krijgen. Allerlei groepen, zoals studenten, hebben daar last van. Op dit moment zijn die maatregelen er niet. In de discussie daarnet hoorde ik of de landelijke overheid daar iets aan kan doen. Kunnen wij landelijke partijen benaderen om ervoor te zorgen dat de Tweede Kamer ons echte maatregelen geeft om als gemeente hieraan iets te doen. Het probleem wordt erkend landelijk, maar de maatregelen zijn er nog niet. Er is wel een subsidieregeling die verduurzaming onderhoud woningen heet. Per één april treedt die in werking en bedraagt voor particuliere verhuurders zesduizend euro per woning. En voor huurders hebben wij die REW-regelingen ook nog. Er is ook niets gevraagd over het tijdspad of nee, ik doe de corporaties nog even.

01:30:39

Voorzitter: Meneer Boter.

01:30:40

De heer Boter: Ik heb nog een vraag gesteld. Ik ben in de veronderstelling dat je als huurder wel het recht hebt om een woningverbetering te doen en die hoeft je niet weer aan te passen als je de huur opzegt. Dus als je langjarig ergens huurt, zou je ook vanuit een Energietransitiefonds dat kunnen doen als daarmee je woonlasten enorm dalen. Dus daar zit toch ook een mogelijkheid om ook voor huurders wel degelijk - mits goed geïnformeerd en doorgerekend - gebruik te maken van een Energiefonds voor isolatie?

01:31:15

De heer Broeksma: Dit verhaal ken ik niet. Dat zou goed kunnen. Daar komen we nog op terug en nemen deze gedachte mee. Ik zeg u dat toe en zal het niet uitsluiten. Nog even over de corporaties en kunnen alle huurders hier gebruik van maken? Met de corporaties maken we aparte prestatieafspraken en de zes corporaties zijn druk bezig met het energielabel van hun woningvoorraad hoger te krijgen. De corporaties willen ook dat hun woningbezit duurzamer wordt. Op het moment dat woningcorporaties aansluiten op het warmtenet, wordt een deel van de apparatuur onderdeel van het huurbedrag waardoor het onder de huursubsidie valt wat betekent dat huurders voordeel hebben bij een aansluiting op het warmtenet. We maken daarover goede afspraken met de woningcorporaties. Dus de particuliere verhuurders blijven een lastig verhaal, wat ook landelijk wordt erkend. Daar is een landelijke wetgeving voor nodig. De subsidieregeling gaat op één april in werking en met de corporaties maken we separate afspraken. Voorzitter, er is gevraagd naar het tijdspad.

01:32:36

Voorzitter: Meneer Van Zoelen nog even, wethouder en dan kan u weer verder.

01:32:40

De heer Van Zoelen: Ik vond het interessant dat u tegen de heer Boter zei: "Deze gedachte nemen wij mee", op de vraag van huurders over de mogelijkheden tot verduurzamen. Is dat een toezegging? Krijgen wij daar een terugkoppeling van?

01:32:55

De heer Broeksma: Ik had het over het tijdspad en dat komt heel mooi uit. Voor de zomer

willen we komen met regelingen voor het Energietransitiefonds voor wat betreft die twee en tien en half miljoen die we hebben. We moeten daar prioritaire keuzes in maken en voor de zomer zullen we een uitspraak doen of dit bij die prioritaire keuzes komt en dan kan u daar iets van vinden. In het voorstel heeft u ook gezien dat voor de winter de eerste maatregelen misschien al genomen kunnen worden. U spreekt me daar persoonlijk op aan, terwijl u ook weet dat er tussendoor nog verkiezingen zijn. GroenLinks maakt ook nog de suggestie voor een burgerplatform. Wij toetsen de plannen bij de mensen en huishoudens over wie het gaat. We hebben veel energiecoaches die bij de mensen thuis over de vloer komen. We kennen het corporatiebezit, de particuliere woningen, het gespikkeld bezit en de ex-corporatiewoningen die dan verkocht worden en dat zijn niet bepaald de villa's. We weten wat er speelt. We kennen de belangrijke karakteristieken van de woningen. We toetsen de plannen bij de mensen waar het om gaat. We spreken regelmatig met hen. Volgens mij heb ik zo alles gehad, Voorzitter. Dank u wel.

01:34:13

Voorzitter: Ik kijk even rond of er nog dringende vragen zijn blijven liggen. Dat blijkt niet het geval. Dan is het de vraag hoe wij dit raadsvoorstel naar de raad brengen. Zijn er nog mensen die iets overwegen in termen van amendementen of moties? Mevrouw Boogaard.

01:34:34

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, voorafgaand aan de vergadering had ik geen plannen, maar nu ik iedereen zo hoor over particuliere verhuur, vraag ik me af - we hebben destijds een motie aangenomen om naar het puntensysteem te kijken en mijn Kamerlid heeft daar toen ook in de Kamer naar gevraagd en is afgewezen door de minister - of de tijd niet rijp is om dat nog een keer te proberen vanuit Groningen? Om die motie nog eens afstoffen en met z'n allen naar een aanpassing van dat puntensysteem te kijken waarbij er naar de woonlasten gekeken wordt en niet naar de huurprijs.

01:35:10

Voorzitter: U kijkt ook vragend naar uw mederaadsleden: moeten we daar geen werk van maken? Meneer Rustebiel, misschien nog een overweging?

01:35:18

De heer Rustebiel: Ja, mijn fractie overweegt een motie of amendement over de positie van de energiecorporaties. Mocht dat niet nodig zijn, zullen we dat uiteraard laten weten.

01:35:26

Voorzitter: Helder! Dan ga ik ervan uit dat het een voorstel met moties wordt, en dat we de agendacommissie adviseren om het aldus te agenderen in de raad. Dan sluit ik daarmee deze bijeenkomst af en dank ik u allemaal hartelijk voor uw inbreng.